

GORAM IN HRIBOM SKOZI ŽIVOT.

M. KLODIČ-SABLADOSKI.

(DALJE.)

Nova železnica skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst.

Za postajo na Grahovem se zniža strmec dokaj, namreč na povprečnih 11% do Podmelca. Med Sv. Lucijo in Gorico, 90 m nad morjem, je treba premagati v teku 33,3 km samo 90 m višine. Padec znaša torej povprečno le 2,7 m na kilometer, svet smemo imenovati skoraj vodoraven. Ta del proge v zvezi s sledečim do Prvačine je edini daljši, nepretrgano bolj ali manj horizontalen na vsej železnici, skupno dolg 48 km. S pojmom železnice se združuje navadno nehote pojem vodoravnosti ceste. Kakor vidimo, velja to vsaj pri železnicah v gorovju le prav malo.

Za postajo Prvačino se vzdiguje proga zopet, najprej z 10% , potem kvečjemu s 25% do kolodvora v Sv. Danijelu — Kobdilju; odtod do Opčin, 311 m nad morjem, znaša strmina samo še, in to le na kratko, 10 m na tisoč. Od Opčin pa so morali slednjič napeljati železnico v globočino 309 m do Trsta. Zgodilo se je to z dolžino 15 km in z deloma največjim padcem 27% .

V podolžnem preseku vidimo dobro tudi lego, število predorov in mostov razen drugih važnih podrobnosti. Ne vem, ali si je vsak, ki je slišal o novi železnici, tudi zavedal ogromnosti teh velikanskih gradb. Menda bodo zato dovolj zanimive sledeče številke. Proga Celovec—Jesenice meri 43 km. Na njej se nahajata dva predora, skupaj dolga 8,087 km; $18,8\%$ železnice je torej pod zemljo. Mostov je tukaj (le takih daljših od 15 m) 11, ki merijo skupaj 975 m. Od proge Jesenice—Gorica, dolge 89 km, leži 15,862 km = $17,8\%$ v 27 predorih. Mostov je 38 v skupni dolžini 2,590 km. Železnica Gorica—Trst meri 44 km (kar je novograjene), prekopov je 16 ter znašajo skupno 6,640 km ali $15,4\%$ proge. Mostov ima ta kos 12, dolgih 634 m. Vsa proga Celovec—Trst ima 45 predorov, 30,59 km, t. j. $16,3\%$, drži torej skozi hribe in gore. Mostov, daljših od 15 m, je 61, dolgih skupaj 4,2 km. Da dospe vlak s Koroškega do morja, mora prelesti seštete višine 602 m, da prevozi pot narobe pa 1044 m. Da moremo primerjati

vse to s kako že obstoječo gradbo, vzemimo progo Celovec—Trbiž—Ljubljana—Trst. Dolga je 300 km. Predorov ima 10, ki merijo skupno komaj 3 km, to je samo 1% vse železnice. Mostov, večjih od 15 m, je 28, ki so skupaj dolgi kakih 1900 m. Proti Trstu je treba premagati 690 m višine, iz Trsta v Celovec pa 1129 m.

Vožnja iz Celovca, oziroma Beljaka na Jesenice.

Z jako podaljšanega in povečanega kolodvora koroške metropole nas odpelje vlak proti jugu. Vozimo se čez široko planjavo tik Vrbskega jezera. Kaj lep je pogled na mesto in zeleno gričevje povsod naokolo. Še lepši pa je, ko je zapustil vlak bližnjo postajo v Vetrinjah in začel sopihati navzgor, razgled na jezero samo, prvo po velikosti izmed vseh koroških jezer in jako odlično po svoji idilski lepoti in mikavnosti, radi katere slovi daleč po širnem svetu. Za postajo v Žihpolju se odpre lep vid na Rožno dolino, na Dravo in na sinje Karavanške vrhove; kakor mogočen zid se vzpenjajo vršaci v zrak, zid, v katerega severno senco drži naša železna cesta in ki se mu vidi, kakor da ji ukazuje: dotlej in ne dalje! Da, dolgo časa se je upirala ta stena kot prva na celi dolgi poti do morja in neverjetne zapreke delala človeku; a kaj zato, zmaga je bila vsakikrat le njegova!

Pod grajščino Humbergom*) visi svet močno proti Dravi. Jarke, ki ga režejo tupatam, zmaguje železnica domalega z visokimi nasipi; eden od njih n. pr. meri 35.000 m³ vsebine. Črez drugi jarek drži 80 m dolg in 30 m visok viadukt, ki ima pet kamenitih obokov. Povsodi pa je bilo treba podpreti progo in svet nad njo z mogočnim opornim zidovjem. Velik železen most s šestimi odprtinami, širokimi po 60, 40 in 20 m, je omogočil vožnjo črez Dravo. Temelj enemu izmed stebrov tega mostu je delal pri gradbi dosti preglavic. Morali so ga zidati v tla na pnevmatičen način. Ako ni mogoče drugače preriti v potrebno globočino sredi gramoza, peska i. t. d., se spušča v tla železen ali lesen kotel z odprtino, doli obrnjeno. Možje v kotlu mu podkopavajo spodnje konce sten, tako da se polagoma vdira. Da pa to morejo, t. j. da tlak od snovi zunaj kotla ne sili le-te od spodaj v odprtino, se pritiska od zgoraj skozi cevi v kotel zrak, ki je enako silen kakor vnani tlak. Ko se je zaril kotel tako v dovoljno globočino, ga zagradijo v notranjščini, nanj pa postavijo mostni steber.

Onkraj Drave, na postaji v Svetni vesi, smo na vznožju gora. Kjer je bilo treba dosedaj dolgih in mučnih voženj z vozom

*) Hollenburg.

od postaj južne železnice, da se je prišlo do Karavank, bode trajala vožnja po otvoritvi nove železnice le malo četrtnink ur. In tudi prostrana Rožna dolina se odpre potem prometu.

Od postaje v Svetni vesi zgrade kmalu stransko, 7 *km* dolgo železnico do Borovelj, da se ondotnemu velikemu tovarništvu odpre moderna pot za izvažanje izdelkov. V turističnem oziru je Svetna ves izhodišče za razne izlete in visoke ture. Črez Borovlje in Bajtišče dospeš v samotno dolino, kjer je vas Sele, odkoder polezeš lahko na razrite vrhove 2135 *m* visoke Košute. Večje število manjših, postranskih dolin vabi na ogled skritih lepot. Drugi glavni vhod v Karavanke drži mimo Podgore in Podljubelja na sloveči prelaz v kranjski Tržič. Za 526 *m* se vzpenja cesta do vrha v kratki zračni daljavi le dveh *km*, na južni strani pa so nakopičeni ovinki, zmagujoči višino 335 *m*, v zračno daljavo le 900 *m*. Ob sedlu stoje prelepi vrhovi Rjavice (2028 *m*), Vrtače (2179 *m*), Begunjščice (2001 *m*), Velikega vrha (2085 *m*) in Babe (1969 *m*).

S sledeče postaje v Bistrici v Rožni dolini je vhod v Medji dol, ki jo zapirajo v ozadju mogočne stene in prodi 2239 *m* visokega Stola. Zapadno od njega se vzdiguje Vojnaš 2103 *m* visoko nad morjem. Iz te doline je možno priti črez visoka sedla na kranjsko stran, na Koroško Belo in v Žirovnico ob gorenjski železnici.

Med Bistrico in postajo v Podgorju vozi vlak po hrbtu velikanskega nasipa Malega Suhega potoka. Ta nevarni hudournik prestopi železnica po viaduktu s štirimi kamenitimi oboki, črez sledeči Veliki Suhi potok pa gre po železnem mostu, dolgem 40 *m*, na katerega se naslanjajo še štirje kameniti oboki, vsak po 8 *m*. Iz Podgorja se dospe lahko po nasipu navzgor v kotel pod 1946 *m* visoko Kočno, bolj zapadno pa po Zečjem dolu ob potoku na Malo Kočno in Golico (1836 *m*), eno najimenitnejših točk v naših gorah, kar se tiče obsežnega razgleda. Na vrhu sprejme potnika gostoljubna Kadilnikova kočja Slov. plan. društva. Od postaje v Podgorju same je kaj lep pogled na Rožno dolino na vzhodu in zapadu in na griče onkraj Drave.

Po svetu, ki je bil za gradnjo skrajno neugoden, se vije proga, prekoračivši Radiše z večjim mostom, proti globokemu jarku potoka Bistrice. Mogočni nasip pred njim so nasuli deloma iz 116 *m* dolgega predora na levem bregu, deloma iz vrezov tostran vode. Od njih so bile napete 300 *m* daleč črez potok železne žice, po katerih so se pomikali železni lonci, ki so prevračali zemljo v nasip; žični vitel je obračal lokomobil na par. Železnica drži črez potok po velikanskem mostu, dolgem 210 *m*, 54 *m* visoko nad vodo. Trije deli po 54 *m* so iz železa, ostali so pa iz kamena.

Liki tanki stolpi štrlijo mostni stebri v zrak. Onkraj mostu in že navedenega predora pride vlak na postajo v Rožeku.

Ker je tukaj konec proge iz Beljaka, zapustimo vlak in poskočimo v imenovano mesto, kjer začnemo novo vožnjo v Rožno dolino.

Iz Beljaka, bodočega središča šestih glavnih prog in že sedaj nevarnega tekmeča mestu Celovcu, se peljemo iz začetka po stari železnici, vodeči v Trbiž. Šele pred Zilico se cepi naša pot na levo, držeč po novem mostu s tremi odprtini, dolgimi po 40 m, črez reko, ter gre skozi postajo Bekštajn na mokro planjavico južno od Dobravskega gričevja. Na poti imamo krasen pogled na Kepo, ki štrli liki velikanski stožec v modro nebo. Ne najdeš izlepa tako značilne gorske oblike kakor Kepo s svojim trikotnim, na vrhu skoraj vodoravno oguljenim životom. Daleč na severne kraje zre kot veličastno znamenje slovenskih gora! Pri postaji v Blačah zagledamo jezero istega imena, a brez vitke Kepe v ozadju bi bilo — kakor n. pr. jezerci pod Mangartom brez njega groznih sten — le pokrajina brez značajnih oblik.

Zadnji dve postaji služita dobro za ture na vrhove zapadno od Kepe, sledeča v Ledenicah pa za pohod 2144 m visoke Kepe same. Razgled raz njo je kratkomalo impozanten!

Na postaji v Rožeku se snidemo zopet s celovško progo. Ta kolodvor stoji na nasipu, vzetem iz Karavanškega predora. Zanimiv je pogled naokolo. Od juga gledajo na nas Plevnica (1894 m), Rožica (1776 m), Petelin (1754 m) in vrhovi pred Golico. Na vzhodu se vzdiguje iz Dravske doline daljna Ojstrica, na severovzhodu nas pozdravljajo zeleni hribi in griči, v ospredju pa zagledamo jarek Bistrice z mogočnim železniškim mostom, ki smo ga ravno, dospevši iz Celovca, prevozili. Postaja v Rožeku je tudi najpripravnejše izhodišče za ture na Kepo in na Golico, ker je na to odtod bliže nego z Jesenic.

Zapustivši kolodvor, sopiha vlak navzgor po visokih nasipih v vedno bolj se zožujočo dolino. Čuti se, da je treba med zidovjem teh romantičnih dolin posebnega pripomočka moderne tehnike, da ne omahne pred njimi železna pot in se sramotno ne poruši. In res, onkraj mostu črez Gradiščico se prikaže črno žrelo — beli dan ugasne in črna tema nas objame: v velikem, 7969 m dolgem Karavanškem predoru smo.

V dolгих in dolgočasnih desetih minutah, ki jih traja vožnja našega brzovlaka s Koroškega na Kranjsko, 1000 m globoko pod zemljo, se spomnimo važnejših podrobnosti te velike gradbe. Proti koncu leta 1900. so rove začeli vrtati, v začetku leta 1905. pa so

gorovje predrli. Na severu so delali električni, na južni strani pa pnevmatični vrtalni stroji. Tostran so naleteli na vsakovrstne in hitro se vrsteče dolomite, skrilavce in apnenice triasne dobe, onostran pa na karbonske sklade. Ko bi bil kdo mislil ob začetku gradbe, da ne bo nič novega tam notri v črni gori, češ, saj so menda drugod že poskusili vse, kar je le mogoče slabega in dobrega, bi se bil motil. Takega tlaka od gore in groznih morečih plinov v drugih predorih vendar ni bilo. Tlak od gore je ugonabljal le les, mečkajoč do 60 cm debele hlode v pravcato slamo in lomeč jih kakor vžigalice, plini pa so, žalibog, morili človeška bitja. Še pomnimo grozno eksplozijo novembra meseca l. 1904., ki je pretrgala nit življenja 14 vrlim možem. Da bi le bilo manj res, da brez žrtev ni nikjer uspeha! Pritisk gore pa je bil tako močan, da so že mislili opustiti široki dvotirni predor in prodirati v dveh enotirnih vštričnih kakor pri Simplonu. Za nas ljudi-mravlje je pač ta karbonski skrilavec „trd“, da ga moramo streljati z dinamitom, a v masivu gore je vendarle preplastičen, da bi mogel vzdržati kako odprtino; od vseh strani nastane pritisk, ki skuša zapreti rano, ki jo je človek prizadel gori.

Oddahnemo se zopet, ko se zasveti izhod in ko zagledamo na planem zeleno Savo in kranjski svet. Po visokem in dolgem nasipu zropota vlak na postajo Jesenice. Kolodvor je izdatno razširjen, staro poslopje so podrli in postavili pod hribom novo, večje. Prej neznatna postaja je sedaj središče petih velikih prog. Jesenice so pripravno izhodišče za ture na Stol, na Kočno, Golico, Kepo i. t. d. A posebno bi priporočil potniku, ki ni hribolazec, naj ne zamudi vožnje z železnico do Trbiža. Imel bode na petih krajih proge na jugu (na levi) take poglede v gorske kote in zatišja, videl bode tam brez vsakega truda tako čarobne slike visokih planin, da mu te vožnje prav gotovo ne bo žal in da bo drugič vsakikrat nestrpno čakal onih mest, kjer se mu odpro severne doline Julijskih Alp.

Vožnja z Jesenic v Gorico.

Vlak nas odpelje v ovinku k Savi, črez katero drži proga po 70 in 75 m dolgem mostu iz železa in kamena. Ob rebru Mrzalke vodi potem do postaje na Dobravi. Prelep pogled je odtod na mogočne vrhove onkraj doline. Zopet vidimo ostre grebene Kepe, Rožico, Golico, Kočno, bližnjo orjaško postavo Stola, razrite robove Begunjščice in daljne vrhove Savinskih planin. Od Dobrave je tudi najbliže do Vintgarskega slapa, enega izmed treh slovečih in enakovrednih biserov na Gorenjskem: Peričnika,

Šuma, Savice. Blizu Slapa hiti naš vlak po zračnem, kamenitem mostu z enim samim lokom, 41 m črez brezdno potoka, 32 m nad vodo, sredi divjeromantične okolice v odprtino 1179 m dolgega enotirnega predora pod Vintgarjem. Ker na severni strani ni bilo prostora za razne priprave, so vrtali rov le od juga in prodrli vendar dovolj zgodaj, 15. avgusta 1904. leta. Vasi Rečice se ogne proga v polkrogu, obrnjenem proti zapadu, in kmalu potem smo na postaji na Bledu visoko na zapadnem koncu jezera. Spodaj vidiš modro vodno površino, sredi nje otok s cerkvico, na obrežju nasproti bele hišice in razkošne dvorce letoviščarjev med temno-zelenim drevjem, grad, viseč nad vodo vrhu sive pečine — v ozadju pa višave prostrane Jelovice, pokrite z gostimi šumami, gričevje v okolici proti Radovljici in gorske vrhove Karavank in vzhodnih planin. Krasna slika, sama milina! Kje pa najdeš sploh drugod toliko pokrajinskih lepot, združenih na tako majhnem prostoru, in toli različne vrste kakor ravno na Gorenjskem?

Za postajo na Bledu drdra vlak skozi kratek predor v samotno dolinico tik jezera; a še dvakrat izginemo pod zemljo v dveh, 506 oziroma 250 m dolgih prekopih, predno zagledamo naenkrat dolino Save Bohinjke. Tik hiš vozimo vstric okrajne ceste na postajo na Bohinjski Beli. Čaroben je odtod vid na Stol po zimi, kadar gori vrhove v svitu večernih solnčnih žarkov. Onkraj Save mole v nebo robovi severozapadnega konca Jelovice. Tik stene štrli samotno v zrak vitek apnen stolp, „Babji zob“ — straža in daleč okrog vidno znamenje vhoda v Bohinj.

Od Bohinjske Bele je vredno stopiti do le malo obiskovane podzemeljske jame pod Babjim zobom, še zanimivejše pa so ture v nedogledne gozdove na Jelovici na jugu in na Pokluki na severu. Tukaj se začenja tudi ozko in globoko v visoke planote zajedena dolina, ki se izdatno razširi šele v Bohinju, kateremu je edini dohod. Tudi železnica drži na nje dnu. Gorskemu usadu Plešastega vrha se je morala izogniti s 1295 m dolgim predorom. Izvrtali so ga ne le od obeh koncev, ampak tudi na dveh krajih od okrajne ceste začenši, prodirali so torej na šestih mestih obenem. Dolina se vedno bolj zožuje in zdi se slednjič nemogoče, izpeljati progo le ob Savi naprej. Gotovo se je videlo ravno tako tudi Turkom leta 1673. nemožno, mahitati skozi to divjo sotesko proti Bohinju, ker so se baje na tem mestu obrnili — tukaj stoji namreč naselbina Obrne — kakor je razvidno iz turškega napisa na skali ob steni v soteski. Svet nad progo pred ožino je na mnogih krajih podprt z visokim zidovjem iz betona, v tesneh samih pa je odstreljene dokaj žive skale, da se je napravilo tiru prostora.

Tupatam stoji oporno zidovje pod njim prav v vodi. Za sotesko drži 60 m dolg železen most čez Savo do postojanke v Štengah, ki bo služila poslej največ prometu z lesovjem, katerega nabirajo tukaj po vzpenjačah iz visoko ležečih gozdov na obeh straneh doline. Ko ni bilo še ceste v Bohinj, je vodila steza nad sotesko strmo gori in doli na drugo stran, tako da se je stopalo kakor po stopnicah; odtod ime.

Sedaj se peljemo po krasno samotni dolini vedno ob reki, ki so jo tukaj deloma uravnali, čez drugi železni most zopet na levi breg Save, kjer dospemo pri km 23.5 od Jesenic na postajo Nomen. Kolodvor stoji sredi precej široke doline v zares idilski legi med zelenimi brdi. Na zapadu nas pozdravljajo divji grebeni Podrte gore, češ, še enkrat, potnik, boš videl krasote planin, predno te odnese parni voz prav na jug. Iz Nomna je najkrajša pot na Koprivnik, nekdanje bivališče pesnika in turista Valentina Vodnika, na Gorjuše in v gozde in natravnike v visokih planotah, odkoder se nudijo zanimivi pogledi na gorske vrhove daleč naokrog.

Pri naselbini Lepencah je vsekana progi pot skozi ožino v skalo; po visokem nasipu v velikem ovinku okrog „Ajdoškega gradca“ hiti slednjič vlak čez tretji železni most (50 m) preko Save na kolodvor na Bohinjski Bistrici. Prosto gleda oko v krasni Bohinj in na mogočni kolobar nešteti vrhov!

Kdor je bival dalje časa v tem kraju, je gotovo čutil zdaj-pazdaj hrepenenje po divnem Bohinjskem jezeru; saj ne more biti drugače, ako si se le enkrat vtopil v lepote te temotne in resne, skoraj otožne pokrajine, tega samotnega zelenega hribovja in črne površine globoke vode. In milo se stori človeku, ko pomisli, da zgradijo gotovo tukaj v teku malo let razna letovišča in hotele, da pride „kultura“, da zašumi v tej samoti in tišini hrup in završi mestno življenje — — —

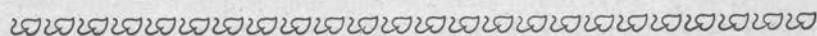
Predolgo bi bilo navajati vse izprehode, izlete in ture, lahke in težke, ki jih moreš napraviti v Bohinju. Saj je bil o tem prekrasnem svetu že govor na drugih mestih v „Vestniku“. Bohinj je podložen kralju Triglavu in ne manj vrednim mu drugom in družicam: Kanjavcu, Bogatinu, Kolku, Škrbini, Rodici, Črni prsti, Možicu i. t. d., in to zadostuje gotovo hribolazcem, da vedo, kaki užitki jih čakajo v tem kraju. Letoviščarji pa se lahko naslanjajo z lepotami jezera in zanimivostmi dolin, spodnje in gornje Srednje vasi. Naj še posebej omenim Savice, slapov Bistrice, tesni pri Starih fužinah i. t. d. Res, ako odpre kje nova železnica širnemu svetu kake posebnosti, velja to obiloma za biser Bohinj!

Na kratki vožnji od kolodvora do vhoda v 6339 *m* dolgi Bohinjski predor se nudi pogled na gospodarja slovenskih planin, na snežni Triglav. A jedva si ga zagledal, že izgine za robom predora. Bil je le kratek pozdrav! —

In zopet nam sveti samo lučica v vozu skozi črno tmino velikega prekopa dolgih osem minut.

Rove so začeli v Bohinjskem predoru vrtati od obeh strani konec leta 1900, prodrli pa so 18. maja 1904. leta. Na severu so delali električni vrtalni stroji, na jugu pa so vrtale le roke. Sveta je nad tiri 1000 *m* pod vrhom Kolbe. Potrebno silo za razne stroje so zajeli iz potoka Bistrice ter jo deloma spravili po žicah čez hribovje v Podbrdo na goriško stran. Zelo je nagajalo tukaj rebro hriba pri vходу, ker se tam zemlja v opolzlih skladih rada udara. Da so zgradili portal, so morali podpreti brdo z orjaškim zidovjem 6000 *m*³ vsebine. Zelo neprijetna pa je bila pri gradnji severnega dela rova in zidovja množina in mrzlota vode v gori. Izlivalo se je pri vходу večkrat do 1300 litrov v vsaki sekundi, kakor je bilo ravno vreme na planem, nikoli pa je ni bilo manj nego nekaj sto sekundnih litrov. Toplota vode in zato tudi skale je znašala le 6·5° C. Kakor vemo, je bilo ravno narobe v Simplonu; torej povsod kaj novega! Zidovje predora je bilo gotovo februarja meseca 1905. leta, 1. marca pa je prevozila prva lokomotiva podzemeljsko pot na Primorsko.

(Konec prih.)

DRUSTVENE VESTI.

Naši mrtveci. Kruta smrt nam je pobrala v teku zadnjih štirih tednov zopet štiri vrle člane. Dne 25. febr. je nenadoma umrl v Gornjem gradu c. kr. deželnosodni svetnik g. Maks Vidic, velik narodni prijatelj in mladino-ljub, vzgleden slovenski uradnik. Dne 27. febr. je po mučni bolezni preminil v Žužemberku c. kr. notar g. Ivan Gregorčič, vzor-narodnjak, mož naj-blažjega srca in čudovite nesebičnosti. Vidic in Gregorčič sta bila sošolca ter sta maturirala l. 1878. na ljubljanski gimnaziji. Dne 27. febr. je dovršil na Vrhniki g. Ivan Gruden, c. kr. davkar v p., ki si je pridobil veliko zaslug za prosep Vrhniske občine. Dne 19. t. m. pa je izdihnila svojo blago dušo gospa Lina dr. Rosinova v Mariboru, navdušena planinka. Časten spomin blagim članom!

Novi člani. Osrednjega društva: Dr. Kokalj Alojzij, odvetnik. Dr. Kokaljeva Marija, odvetnika soproga. Kožar Anton, c. kr. davkar v pokoju. Pavšič Ivan, c. kr. dež. vlade rač. asistent. Teršan Jakob, c. kr. gimn. prof. Bergant Fran, posestnik in gostilničar. (Vsi v Ljubljani.) Dekleva Leopold, posestnik in župan v Košani. Narodna čitalnica v Vipavi. — Cerkljanske podružnice: Pretnar Rudolf, c. kr. davčni priglednik v Sežani. Klemenčič A.,

gostilničar v Dol. Tribuši. Brezavšek Kati, učiteljica na Št. Vidski gori. Mlakar Ivan, posestnik v Dol. Novakih. — Ajdovsko-Vipavske podružnice: Dr. Fink Hugo, zdravnik v Ajdovščini. Leban Ignacij, župnik v Batujah. Bratina Alojzij, trgovec v Ajdovščini. Žnideršič Fr., c. kr. profesor v Gorici. Kavčič Emil, knjigovodja v Ajdovščini. Nabergoj Anton, trg. pomočnik v Ajdovščini. Čibej Stanko na Dolu. Vukasović-Stibiel Janko, kralj. srbski podpolkovnik v Belgradu. — Radovljiske podružnice: Rotar Gašper, posestnik in gostilničar v Mostah. Finžgar Janez, posestnik in trgovec na Breznici. Kunstelj Rudolf, gostilničar v Radovljici. Dežman Valentin, župan in posestnik na Lancovem. Resman Janez, posestnik na Gorici. Poklukar Janez, posestnik na Krnici. Sodja Josip, župan v Begunjah. Zupan Ivan, posestnik in gostilničar na Boh. Beli. Šimnic Valentin, posestnik na Boh. Beli. Zupanc Anton, gostilničar v Obrnau. — Litijske podružnice: Klein Anton, c. kr. okrajni višji komisar v Litiji. Svetec Pavel, c. kr. okr. komisar v Litiji. — Idrijske podružnice: Dr. Mencej Josip, profesor v Idriji. Rudolf Karel, akademik v Ljubnem. Abram Ivan, župnik v Črnem vrhu. — Soške podružnice: Prinzig Bogoljub, c. kr. okrajni glavar. Obizzi Enej marki, c. kr. davčni adjunkt. Ferfolja Josip, odvetniški kandidat. Lah Francišek, c. kr. poštar. Štrukelj Milka. Prezelj Karel, gostilničar. Tuta Filip, obč. sluga. Vrtovec Stanko, trgovec. Gaberšček Mirko, gostilničar. Bravničar Franc, klepar. Kavčič Andrej, gostilničar. Zdolšek Franc, potov. kmet. učitelj. (Vsi v Tolminu.) Fišer Miroslav, c. kr. fin. resp. v Volčah. Bensa Ivan, posestnik v Št. Mavru pri Gorici. Volarič Jos. Kurinčič Ivan. Tratnik Andrej. (Vsi posestniki v Idrskem.) Perin Marica, učiteljica na Trnovem. Hmelak Ida, učiteljica v Dreznici. Delak Ferd., vodja centr. posojilnice. Zadel Ivan, uradnik goriške ljudske posojilnice. (Oba v Gorici.) — Šaleške podružnice: Senica Micika v Škalah. Božičko Franc, c. kr. kanclist v Slovenjgradcu. Vrečko Jakob, poslovodja v Slovenjgradcu.

Novi odbori podružnic. Cerkljanske: Josip Rakovšček načelnik, Vaclav Tušar načelnikov namestnik, Jernej Štravs tajnik, Franc Terček blagajnik. — Idrijske: Vaclav Helmich, c. kr. poštar, načelnik; Karel Svoboda, c. kr. rudn. svetnik, podnačelnik; Avguštin Šabec, c. kr. učitelj, tajnik; Vinko Levičnik, realčni prof., blagajnik; Pavel Lapajne, trg. poslovodja, odbornik. — Kranjske: Prof. Anton Zupan načelnik; Ferd. Polak načelnikov namestnik; dr. Josip Kušar tajnik; Rud. Kokalj blagajnik; prof. dr. Vladimir Herle, prof. Evgen Jarc in mag. pharm. Fr. Šavnik odborniki. — Posavske: B. Kunej (v Brežicah) načelnik, B. Jurko (v Razboru) tajnik, Ign. Supan (v Brežicah) in Kristjan Štarkl (v Sevnici) odbornika. — Soške: Dr. Rudolf Gruntar, odvetnik, načelnik; Ivan Perpar, c. kr. fin. tajnik, načelnikov namestnik; Anton Kutin, c. kr. pripravnični voditelj, tajnik; Aleks. Golja, c. kr. davčni adjunkt, blagajnik; Ivan Bonač, c. kr. davčni praktikant, gospodar. (Vsi v Tolminu.) — Zaupniki so: dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici, za Goriški okraj; Alojzij Kriznič, trgovec v Kanalu, za Kanalski okraj; Anton Stres, učitelj-vodja v Idrskem, za Kobaridski okraj; Fr. Andryšek, kurat v Logu, za Bolški okraj. — Akademičnega krožka v Pragi: Dr. Viktor Dvorský načelnik. Rudolf Badiura, trgov. akad. slušatelj; Peter Brelih, tehnik; Jiří Čermák, filozof; Francè Jenčič, tehnik; Václav Nedoma, pravnik; odborniki. Preglednika: Ciril Jekovec, tehnik, in Otokar Vondraček, tehnik.

Darila. Cerkljanski podružnici za kočo na Poreznu. Šelovin, trg. pot. v Ljubljani, 3 K. V družbi pri »Firbarju« nabrane 4 K. Stres, učitelj v Idrskem, 3 K. Kutin, pripravnični voditelj v Tolminu, 2 K. Sever, trg. pot. v Št. Jerneju, 2 K. Fazan, višji geometer v Tolminu, 10 K. Premelič, trg. pot. v Ljubljani, 5 K. Dovgan, c. kr. okr. sodnik v Cerknem, 1 K. Alojzij Vončina, kovaški mojster v Cerknem, 2 K 42 v. Andrej Obed v Sev. Ameriki prebitek članarine 2 K 20 v. And. Lasič, šolski nadzornik v Tolminu, 4 K. Skupaj 38 K 62 v. — Soški podružnici za Krnsko kočo: Gospica Albina Kavčičeva nabrala pri odhodnici g. Julija Pavlička 6 K. Gospod Jan. Bonač podaril 10 K, katere je prejel za krasno izdelano diplomo od tolminskih društev, ki so jo poklonile g. županu drž. posl. Gabrščeku. — Srčna hvala!

Prvi vodniški tečaj je priredilo osrednje društvo ta mesec v Ljubljani. Udeležilo se ga je 18 izbranih mož in mladeničev, ki so vsi z najboljšim uspehom dovršili šolo. Učna komisija se je kar čudila razumnosti in spretnosti krepkih učencev, ki bodo v ponos našemu društvu in najboljši vodniki turistov. Natančno poročilo o tečaju prihodnjič.

Soška podružnica je priredila v korist gradbe Krnske koče dne 17. febr. kostumni plesni venček. Cisti dohodek znaša 140 K. Veliko gospodov je vstopnino preplačalo; mnogi člani, ki se niso mogli udeležiti, so poslali vstopnino. V tem oziru vsa čast članom pri Sv. Luciji! Gg. domačim tamburašem in vsem drugim gospodom bodi izrečena prisrčna zahvala za prijazno sodelovanje!

Žigertov stolp. Zadolžnice za stavbo tega stolpa so nadalje kupili gg.: Oto Ploj, c. kr. notar v Črnomlju; Anton Prus, pravnik v Gradcu; Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; Karel Kumer, župnik na Prihovi; Anton Šantel, c. kr. šolski svetnik v Gorici; Franc Hauptmann, c. kr. profesor v Gradcu; dr. Ivan Klasinc, odvetnik v Gradcu; g. Karel Vučnik, upokojen meščanski učitelj v Gradcu; Svitoslav Hauptmann, nadučitelj pri Sv. Križu. Iskrena zahvala!

Akademični krožek češke podružnice v Pragi je priredil dne 5. marca na Žofinskem ostrovu svojo II. soarejo. Izbrani program in neprisiljena zabava animiranega plesa sta mnogobrojno, odlično občinstvo popolnoma zadovoljila. Odbor krožka je tudi z gmotnim uspehom te svoje elegantne prireditve zadovoljen.

Cerkljanske podružnice občni zbor je bil dne 7. januarja t. l. v prostorih g. Franca Makuca v Cerknem ter se ga je udeležilo 24 članov. Ko je g. načelnik pozdravil zbrane planinke in planince, je podal g. tajnik svoje letno poročilo. Podružnica je v preteklem letu na novo zaznamovala več potov, popravila nekaj starih markacij in postavila več kažipotov. Izmed izletov se je najbolj obnesel izlet v Baško dolino, katerega se je udeležilo precejšnje število članov. Pred pustom je podružnica priredila lepo uspeli planinski ples in 31. decembra Silvestrov večer. Obe prireditvi sta prinesli društvu precej dobička. Članov je štela podružnica konec leta 72. — Nato je poročal g. blagajnik. Denarstvo je bilo tudi v letu 1905. precej ugodno. Prejemkov je imela podružnica 982.48 K, izdatkov 400.09 K, preostalo je torej 582.39 K. Skupno premoženje je znašalo konec leta 1245.40 K. — Najvažnejša točka zborovanja je bila odobrenje načrta in stroškovnika za planinsko kočo na Poreznu. O obeh je vestno in zelo obširno poročal g. blagajnik Franc Terček. Po načrtu se bo zidala koča iz masivnega kamena, ki se po skladih zadela s cementom, in to radi tega, ker se lahko v obližju

ceno nabavi potrebno gradivo. Koča bo obsegala v spodnjem prostoru primerno spalnico in prostor za jedilnico in kuhinjo. V podstrešju bo pa tudi prostor za prenočišče in za shrambo raznih potrebščin. Koča bode imela tudi verando. Za krov se je priporočal eternit, in to radi cene, trpežnosti in lahkote pri transportu. Stroškovnik za vse delo je proračunjen na 2550 kron. Konec svojega poročila se je g. blagajnik v imenu vse podružnice zahvalil g. stavbniku Petru Bevku za njegovo pomoč pri sestavi načrta in stroškovnika. Po dolgotrajni debati se je sprejel predlog, naj se postavi koča na primernem prostoru po predloženem in od občnega zbora odobrenem načrtu, in to še v tekočem letu. V olajšatev realizacije sprejetega načrta sta se izvolila gg. Gabrijel Bevk in Anton Ruzzier v pomnoženi odbor. Nadalje se je sklenilo, da se postavijo na železničnih postajah v Podbrdu in pri Sv. Luciji za kraje, spadajoče v delokrog podružnice, reklamne table s fotografijami. — Na predlog g. načelnika se je izrekla gg. drž. posl. dr. Antonu Gregorčiču in Oskarju Gaberščeku zahvala, ker sta šla društvu na roko v dosego denarne podpore od železniškega ministrstva. Na predlog g. sodnika Dovgana se je vzklikoma izvolil stari odbor. Ker pa g. Gabrijel Bevk ni izvolitve sprejel, se je na njegovo mesto izvolil g. Jernej Štravs. — Za obilno udeležbo in zanimanje se je g. načelnik zahvalil vsem članom in zaključil občni zbor.

Soške podružnice redni občni zbor se je vršil dne 24. jan. O podružničnem delovanju je poročal tajnik g. J. Pavliček, pravnik v Pragi. Poročilo, ki je izšlo tudi tiskano, slove:

»Slavni občni zbor! Poročati mi je o delovanju podružnice v preteklem letu. Ne bo morda v tem delovanju za vsakega toliko vidnega, kolikor se je važnega storilo v zadnjem času, a nekaj bo očitega vsakomur, vse ostalo pa je lepo razvrščeno in pripravljeno za nadaljnje delo.

Kdor je bil lani na občnem zboru, je pač spoznal žalostni položaj, v katerem se je nahajala podružnica, in malo jih je bilo, ki so mogli res odkrito utemeljiti upanje, da je še mogoča rešitev. Danes odstopajoči odbor je poskusil svoje moči in posrečilo se mu je več, nego smo smeli pričakovati tedaj.

Ne smem utajiti zaslug in pomoči naših vrljih članov, res zavednih Slovencev in pravih sinov naših gorá, ki so nam podali moralno moč že z vstopom v našo vrsto ter nam povsod pomagali, kjer smo se pomoči proseč obrnili k njim. Teh sobojevnikov štejemo po številu članov 226! Čast jim! Odslej se podružnici ni več bati, da premine; gorenje število znači število mož, ki niso nikdar odrekli pomoči, ko se je šlo naprej pod slovensko zastavo. Častno, nad vse častno stoje v vrsti teh mož naše slovenske dame, nežni cvet naših gorá; nad desetino vseh članov tvori venec gospic in gospa. Prva zahvala za pomoč gre njim, ker so podale pred svetom še en vzgled vsem onim narodnim vrstnicam, ki ne vedo vršiti dobrega na plemenit način, koristen njim in narodu.

Brezdvomno je dosegla podružnica najlepši in najvažnejši svoj uspeh s tem, da je tako temeljito podkrepila zanimanje za oskrbovanje naših gorá povsod, kamor sega slava naše Soške doline, da je pomogla turistiki tudi med nami do onega priznanja, katero uživa že davno drugod med olikanci vseh narodov. Ta uspeh je temeljni uspeh podružnice v preteklem letu.

Glede notranjega upravljanja je skušal vršiti odbor svojo nalogo na vse strani. Glavno naše delo je bilo v začetku, da smo pridno zbirali člane. Nad štiri leta je podružnica spala, nihče se ni zganil, nihče več se ni spomnil važnosti podružnice, ki se je toliko poudarjala ob ustanovitvi. Tu so zasadili

svoje moči naši mlajši planinci ter poskusili narediti konec temu nečastnemu brezdclju. Akademski planinski krožek v Pragi se je večkrat obrnil na tedanji odbor s prošnjami in pozivi, naj podružnica vsaj ne stoji na poti razvitku planinstva v naših gorah. Pomagalo ni nič in krožek je začel samostojno delovati v Bolških gorah ter sklenil zasnovati zanimanje za planinstvo z ustanovitvijo samostojnih podružnic v Bolcu, Kobaridu, Kanalu in v Gorici. Vse je bilo že pripravljeno, določeni so bili večinoma že ustanovni občni zbori, ko so se tedanji odborniki Soške podružnice vendar zganili prav v zadnjem trenutku. Akademski krožek je obljubil sodelovati, in res, večina planinskih naprav v Logu in v Trenti so njegovo delo. Ob tem naglem prebujenju smo vstopili sedanji odborniki na svoja mesta. Vstopili smo v ves zamotan kaos dolgov, upnikov in dolžnikov, da smo imeli nekaj tednov dela le z urejevanjem. Spravili smo v pregleden red vse potrebne knjige, uredili arhiv, sestavili inventar in poplačali dolgove ter terjali dolžnike. Še imamo dolžnikov, ki si ne delajo časti s tem, da še danes odtegujejo podružnici večletne zastanke članarine. Te malozavedne naj se skuša v prihodnjem letu prisiliti k plačilu sodnim potom, tudi če bi jih s tem skrajnim korakom odtujili podružnici; taki člani ne hasnijo nobenemu društvu. — Glavnega podružničnega dolga iz časov gradnje nekdanje Trillerjeve kočice na Krnu nismo mogli poplačati, pač pa smo poskrbeli za dobre poroke ter plačali pri posojilnici iz vseh let zastale obresti in obresti v naprej do današnjega dne. Podrobnosti o blagajničnem prometu so razvidne iz blagajnikovega poročila.

Odbor je imel v tem upravnem letu devet sej, v katerih je sklepal o vseh važnejših stvareh. Dne 10. septembra 1905. je šel tudi na Krn, na lice mesta k stari koči, da določi prostor za novo planinsko zavetišče. Staro Trillerjevo kočico je v zadnji zimi stisnil sneg tako k tlom, da ni več misliti na popravo, posebno ne na istem mestu. Sklenilo se je, kočico razgraditi ter še uporabni les spraviti na višje, suho mesto, da tam prezimi. Odbor je tudi že določil prostor za gradnjo nove kočice, in to suh prostor, približno 200 korakov nad prejšnjo kočico proti vrhu. Po izpovedbah domačinov in drugih zvedencev je prostor posebno vsled lege najpripravljenši in najvarnejši za planinsko zavetišče.

Notranje uradovanje je bilo po možnosti točno. Prejeli smo 78 dopisov, odposlali pa 207 v najrazličnejših zadevah. V tesnem stiku smo bili z osrednjim društvom, ki nas je z nasveti in vzgledi kar najbolj podpiralo. Občine so nam šle radevolje na roko in mnoge so nas podpirale z denarnimi prispevki ter pristopile k podružnici kot člani. Našim prošnjam, da se nam podeli pravica za planinske naprave pred tujimi društvi, se je večina občin že odzvala z ugodnimi reverzi; ne dvomimo pa, da se odzovejo tudi ostale naprošene občine.

Odbor je odstopil podružnici v Cerknem na njeno prošnjo v oskrbo in upravljanje celo Grahovsko občino, v katero spada pogorje Črne prsti. Cerkljanska podružnica nam podaja po svojem čilem delovanju dovolj jamstva, da bo upravljala dobro poverjeno ji ozemlje.

Zunanje delo podružnično se je raztezalo na planinske naprave, širšo reklamo in zabavne prireditve.

Naravno je, da smo po tolikoletnem spanju podružničnem našli vse nekdanje planinske naprave v takem stanu, da jih nismo mogli priznati kot še obstoječe. Vse planinske poti in steze so se morale popraviti in na novo

zaznamovati. Vseh zaznamovanih potov v svojem okolišu šteje podružnica 46. Za vse te poti so se sestavili napisi na kašipotne table, katerih se je naročilo v Pragi 200 jako lične oblike. Table dojdejo v kratkem iz Prage in novemu odboru jih bo postaviti prihodnjo spomlad na določenih mestih. Naročile so se za važnejše vrhe naših planin spominske knjige, ki bodo na Jalovcu (2655 m), Jerebici (2106 m), Grintavcu (2350 m), Velikem vrhu (2210 m), Krnu (2246 m), Matajurju (1641 m) in Sv. Valentinu (537 m) pri Gorici. Knjige in primerne skrinjice imamo že v zalogi, le prezgodnji sneg ni dopustil, da bi jih bili položili že to upravno leto na določena mesta.

Premnogo skrbi je delala odboru planinska koča na Krnu. Kakor sem že omenil, je dal odbor staro, Trillerjevo kočo podreti in les spraviti na drugo mesto. Nato se je izdelal načrt za novo kočo, za katero naj bi se uporabilo vsaj nekaj lesa od prejšnje koče. Na podlagi načrta se je sestavljal proračun. Pozvedovali smo za stavbni les, dogovarjali se s podjetniki o cenah ter sploh vse ukrenili, da more danes izreči občni zbor svoje mnenje o nameravani gradbi. Nova koča bi stala po sedanjem proračunu približno 3000 kron.

Na ugodno razpolago članom se je naročilo nekaj hribolaske oprave, kakor vrvi, cepinov, gorskih palic, specialnih zemljevidov itd.

Odbor je dalje razmišljal o potrebnih napravah ob novi železnici. Sklenilo se je, poskrbeti pravočasno za primerno reklamo našemu gorovju s tem, da se razpostavijo po vseh večjih postajah nove železnice najlepši naši hribovski kraji v fotografijah. Delo smo poverili fotografu Jerkiču, ki se je mudil v ta namen cel teden v Tolminu, a ga je slabo vreme pregnalo, da je moral pustiti delo za prihodnjo spomlad. Dogovarjali smo se z mizarji glede primernih izložnih skrinjic, in ako danes občni zbor dovoli za to primeren znesek, bo delo gotovo pred otvoritvijo železnice.

Tudi za zabave in izlete je skrbel odbor po svojih močeh. Mnogo nam je sicer skvaril v tem letošnji dež, a izletelo se je vendar nekaterekrat o prav lepem vremenu visoko nad te vsakdanje nižine. Zabave ni manjkalo ob takih izletih nikdar, umevno pač vsakomur, ki pozna vpliv gore na dušno razpoloženje. Premnogo članov je napravilo samostojno nekaj lepih in izrednih tur po naših vrhovih. Število izvršujočih planincev je letos izdatno poskočilo, a vendar je še premalo zanimanja za važnost turistike z ozirom na dušo in telo. Čast v tem moram izreči gospicam našim članicam, katerih je bilo pri vseh planinskih prireditvah, društvenih in nedruštvenih, vedno več nego gospodov.

S ponovno zahvalo vsem onim, ki so pripomogli naši dobri stvari do označenih uspehov, končavam svoje poročilo, želeč, da bi odslej naša podružnica in ž njo planinstvo vsaj s takim korakom napredovali, s kakršnim letos. S planinskim pozdravom! (Konec prih.)

Šaleške podružnice I. občni zbor se je vršil dne 24. jan. t. l. v Šoštanju. Načelnik g. Koropec je pozdravil navzočne člane ter potem poročal o delovanju podružnice v letu 1905. Iz tega poročila je razvidno, da odbor v prvem društvenem letu ni držal križem rok, ampak se je z vnemo lotil dela. Podružnica je markirala pota na vse važnejše gore in hribe v svojem okolišu, kakor na Sv. Uršulo, Sv. Križ, goro Oljko, Kozjak, Veliko Kopo in Medvednjak. Veliko znamenj so zlobneži izrezali ali tudi izžgali. Upajmo pa, da se jih sčasoma privadijo ter jih pusté pri miru! Da bi se zanimanje za hribolastvo nekoliko bolj vzbudilo in razvilo, so se priredili izleti, n. pr. na

Boskovec in k Mozirski koči, na Kozjak, na goro Oljko in k votlini Zijalki v Hudem grabnu. Zijalka je sicer majhna, a zelo zanimiva votlina, v kateri se nahajajo prav lepi kapniki. Ljudstvo pripoveduje, da je ta votlina z drugo v zvezi. Radi tega so si jo nekateri gospodje ogledali in preiskali ter v resnici našli znake, iz katerih se da sklepati, da je trditev ljudstva resnična; zato bo podružnica v prihodnjem letu skušala najti in omogočiti to zvezo. V prihodnjem društvenem letu bo podružnica svoje glavno delovanje posvetila markiranju potov, postavila pa bo tudi table in kažipote. Izražamo pa že sedaj željo in upanje, da nas bodo narodnjaki v tem delu podpirali, zlasti ker smo dobili konkurenta v nemški podružnici D. Ö. A. V. v Slovenjgradcu. — O denarnem prometu je poročal blagajnik g. notar Kolšek. Blagajnica je imela konce leta K 76:11 prebitka. Blagajnik je odložil blagajništvo vsled preobitega dela pri drugih društvih, ker pa za letos ostane stari odbor in se ne more voliti nov blagajnik, je prevzel i to delo načelnik. Ko se je sestavil program za prihodnje delovanje, se je zborovanje zaključilo.

Kranjske podružnice občni zbor se je vršil v Narodni čitalnici v Kranju dne 6. t. m. Načelnikov namestnik g. Ferd. Polak se je spominjal s toplimi besedami prerano umrlega načelnika g. Janka Majdiča, poudarjajoč njegovo ljubezen do domačih gora, ki jo je izkazal dejansko tudi s tem, da je volil podružnici znatno vsoto 2120 K. V znak sožalja so vstali navzočni s sedežev. — Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je štela podružnica 74 članov: 48 domačih in 26 zunanjih. — Izlete je napravila sledeče: 21. maja 1905 črez Sv. Jošt — Sv. Mohor — Jamnik v Kropo in Dobravo, 1. junija iz Medvod črez Grmado v Škofjo Loko in 2. julija na Stol. Posamezni člani so pa obiskali Golico, Kepo, Mangart, Storžič, Zaplato, Grintavec, Skuto, Krvavec in Triglav. Markacijo je popravil odbor s postajice Sv. Jošta na Sv. Jošt, odtod v Kranj (mimo studenca, po takozvani »polževini« in Ekslerjevi poti mimo znamenja in skozi gozd), v Škofjo Loko, na novo pa na Jamnik. Deloma je napravljena na novo tudi markacija na Stol (pričenja se na Brinjem vrhu nad Žirovnico; ostali del do Žirovniške postajice se dopolni v najkrajšem času). — Odbor je sklepal v treh sejah o društvenih zadevah. — Blagajnik je poročal, da znaša podružnično premoženje 4018:68 K. — Pri slučajnostih je omenil g. dr. Kušar, da bodi prva naloga podružnična: koča na Stolu. Odbor stori vse potrebne korake ter imenuje nameravano stavbo »Prešernovo kočo«, ker bo stala nad krajem, ki nam je dal pesnika-velikana. K temu predlogu je pripomnil dež. posl. g. Ciril Pirc, naj se z gradnjo ne prične prej, dokler se tudi gmotno ne zagotovi nameravana stavba; zato naj se informuje odbor o vsem natančno in skliče izreden občni zbor, ki se naznani na predlog g. dr. Kušarja tudi osrednjemu odboru. Oba predloga sprejeta. Istotako se je sprejel predlog g. Janka Sajovica, da se napravi prošnja za podporo na vojno in železniško ministrstvo.

Tržaška podružnica je priredila v letošnji predpustni dobi tri izlete, ki so pokazali, da je planinec vedno kos svoji nalogi in da ga tudi predpust ne more ugnati, akoprav ga priklene marsikako noč na gladka tla v žrtev boginji Terpsihori. Prvi izlet se je vršil dne 2. februarja k Brojnicam ali izvirkom tržaškega vodovoda. Odbor se je obrnil v ta namen do inspektorata južne železnice, da je dovolil izletnikom tudi pohod vodovodnih naprav, ki leže ob izvirku. Od postaje v Grljanu pelje pot ob vinorodnem hribu, polnem oljk, odkoder je prekrasen razgled na morje, Furlansko planjavo, izliv Soče i. t. d. do Brojnic. V Brojnicah nas je sprejel z vso ljubeznivostjo

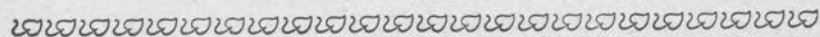
ondotni načelnik g. Sila ter nas v družbi z našim članom g. inž. Brabencem vodil po posameznih oddelkih. Oba sta nam tolmačila ter razkazovala te res zanimive vodovodne naprave. V imenu podružničnega odbora se jima je zahvalil načelnikov namestnik. Od Brojnic smo pohiteli navzgor po hribu do stolpa, iz katerega priteka voda v Nabrežino. Z vrha stolpa se nudi vprav lep razgled na Krnske in Julijske Alpe, na Goljake, Kras i. t. d., a na drugi strani zopet na širono Furlansko planjavo tja do meje Italije. Vsa družba se je napotila potem v vas Sv. Križ, kjer nam je le prenašlo minil čas v veseli družbi med napitnicami in petjem.

Dne 18. februarja je priredila podružnica celodnevni izlet na Tabor pri Sežani. Ob krasnem jutru smo se odpravili peš iz Trsta preko Konkonela, Ban, Orleka v Sežano in odtod na Tabor. Tabor ni v nikaki posebni višini, vendar je razgled raz njega toli mnogovrsten, da je težko najti lepši hrib, ki bi nudil izletniku brez vsakega napora tako diven razgled: na eni strani obsežni Kras z belimi vasicami, na drugi mogočne Julijske Alpe, Krnsko pogorje, dalje Čaven, Kucelj, Goljaki, a proti desni zopet Vremščica, Nanos, Snežnik i. t. d. Pri tečnem kosilcu v restavraciji g. Mahorčiča v Sežani se je razvila vesela planinska zabava ob krasnem petju vrlega sežanskega pevskega društva Zorislave. S krepkimi napitnicami smo se poslovili in napotili peš proti Trstu.

Dne 4. marca se je pa vršil drugi poldnevni izlet na Sv. Lenard. Čeprav je še tudi ta dan strašil po Trstu pust, vršil se je namreč takozvani cvetlični pustni korzo, se je zbralo vendar lepo število planincev, ki so pohiteli preko Proseka, Samotorice i. t. d. na Sv. Lenard. Tudi s tega hriba je razgled vprav mikaven, zlasti proti severu, zanimiv pa je ta hrib radi starinskih izkopin. Prišedši na vrh, smo posedli po grobljah nekdanje stare cerkvice ter občudovali orjaški Triglav, a ne daleč od njega Krn, mogočni Kanin in druge vrhove, odete še vse v belo zimsko odejo. A po širni planjavi se je divilo oko nad lepimi belimi vasicami, ki so raztresene kakor cvetke po bujni zeleni livadi. Še šopek pomladnih cvetk za klobuk in odrinili smo preko vasic v Nabrežino in po kratkem odmoru v Trst.

Vsi trije prvi izleti letošnje dobe so docela zadovoljili mnogoštevilne udeležnike.

Mozirska koča. Letos bo deset let, kar se je ta koča postavila. Kakor čujemo, se v Mozirju že pogovarjajo, kako bi na primeren način slavili desetletnico. Savinska podružnica bode kočo letos nekaj preuredila, nabavila žičnata ležišča ter studenec s cementom obzidala in ga popravila.

RAZNOTEROSTI.

Zaveden in navdušen planinec je g. Ivan Lampreht, veleposestnik na Kumenu. Ne le da je sam član Podravske podružnice, je dal vpisati za člana tudi svojo gospo soprogo in gospoda sina. Ponosno nosijo vsi trije tudi znak našega društva. Slava jim!

Plazove v Vratih, ki držijo s Triglava in sosednjih strmin, je lahko občudovati ob lepih solnčnih dneh od devetih do ene popoldne od konca marca in še ves april. Priti je že zvečer v Mojstrano, tam prenočiti in drugi dan se odpraviti že zgodaj, če je mogoče, do Aljaževega doma. To je nekaj

»strašno« lepega! Kdor le more, naj si privošči ta izredni užitek; mali trud se mu obilo poplača. Nevarnosti ni prav nobene, ker plazovi obležijo le tik v podnožju gora, največ jih še v dolino ne pride. Potnik pa hodi po sredi doline. Vzeti je krpje s saboj, da si jih navežeš. Ker je letos zapadlo obilo snega po gorah, ga bode tudi v Vratih meseca aprila še veliko. V Triglavskem pogorju ga leži letos dva in pol metra. Pričakovati je torej obilnih plazov.

K—c.

Podzemni tok Hublja, mejnega potoka med Kranjsko in Goriško, preiskujejo člani Ajdovsko—Vipavske podružnice. Prvikrat so prodrli 102 m daleč. Natančnejše poročilo nam je obljubljeno.

Izredni občni zbor Soške podružnice

se bo vršil v četrtek, dne 29. marca ob petih popoldne v „Narodni čitalnici“ v Tolminu. Spored: 1. gradba Krnske koče, 2. slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil uro pozneje tudi tam in z istim sporedom drugi, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočnih članov.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

odbor.

Občni zbor podružnice za Kranjskogorski okraj

se bo vršil v nedeljo, dne 1. aprila t. l. ob treh popoldne v gostilni g. I. Hkavca „Pri konjiču“ na Javorniku. — Spored: 1. pozdrav načelnikov, 2. poročilo o društvenem delovanju, 3. poročilo blagajnikovo, 4. predlogi, 5. vpisovanje novih udov in pobiranje članarine. — Vljudno se vabijo vsi gg. člani in prijatelji planinstva.

Odbor.

Občni zbor osrednjega društva

se bo vršil v soboto, dne 21. aprila zvečer ob osmih v „Narodnem domu“ v Ljubljani. — Spored običajni.

Planinci in prijatelji narave!

== Najlepši velikonočni izlet je v novo odprto ==

DIVAŠKO VILENICO

(Cesarjeviča Rudolfa jamo)

ki bode

velikonočni ponedeljek dne 16. aprila popoldne od 4.—7. ure slovesno razsvetljena.

Vstopnina 1 krono.

Ta jama ne zaostaja po svoji lepoti in nebrojnih skupinah izrazovitih kapnikov za postojnsko. — Izletnikom, zlasti onim, ki pohite o Veliki noči v naše južne kraje, se nudi s tem prelepa prilika, da posetijo ta bajni podzemeljski dom našega slovenskega Krasa.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Tržaška podružnica S. P. D.